

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง เด็กเป็นความหวังและเป็นอนาคตของประเทศ ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าหรือพัฒนาไปได้นาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชาชนในประเทศนั้น วิทยาทรกเป็นวัยเริ่มต้นที่สำคัญของมนุษย์ แฮร์รี่ (Harry 1971 : 4) กล่าวว่า การเกิดทัศนคติคือสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์จะเริ่มตั้งแต่วิทยาทรกเป็นต้นไป ประสบการณ์ที่มีผลต่อการเกิดทัศนคติได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

ปัจจุบันทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กมาก จะเห็นได้จากองค์การสหประชาชาติได้ลงมติในปี พ.ศ.2522 เป็นปีเด็กสากล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานบรมราโชวาทโดยเน้นถึงความสำคัญของการเลี้ยงดูว่า

...เด็กเป็นผู้ที่ได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่รวมทั้งการรับผิดชอบ ความสงบสุขของประชากรโลก ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสมใหม่มีความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ทางสูงๆ พร้อมทั้งการฝึกหัดขัดเกลาความคิดจิตใจใหม่ ประณีต ใหม่ ความศรัทธามั่นคงในคุณความดี...

เมื่อแรกเกิดทารกเป็นเพียงอินทรีย์ที่มีชีวิตเท่านั้น ดังที่ ดิงเคมายเออร์ (Dinkmayer 1965 : 146) ได้ศึกษาพบว่า เด็กเล็กมีพฤติกรรมพึ่งพาผู้อื่นมากเพื่อจะมีชีวิตรอด สเตนเคเลอร์ (Stendler 1965 : 573) เชื่อว่าในช่วงขวบปีแรกของทารกเป็นช่วงภาวะวิกฤติของชีวิตเด็ก เด็กจะพึ่งพาผู้อื่นโดยการแสดงพฤติกรรมความต้องการให้ผู้อื่นเลี้ยงดูหันมาสนใจ

เอาใจใส่ตนเอง และถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนองหรือได้รับการขัดขวาง เด็กจะเกิดความคับข้องใจ วิตกกังวล ทำให้มีพัฒนาการของบุคลิกภาพไม่เป็นไปตามต้องการ สุภา มาลากุล ณ อยุธยา (2521 : 11) เรียกวัยทารกว่า เป็นวัยของการวางทิวทัศน์ของการรู้จักคุณค่า และความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ เฮิร์ลลอค (Hurlock 1964 : 115) ที่กล่าวว่า วัยทารกเป็นวัยแห่งวิกฤติการณ์ในการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะสร้างพื้นฐานของจิตใจ ประสบการณ์ในวัยทารกมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง พฤติกรรมเกือบทุกอย่างซึ่งบุคคลแสดงออกล้วนมีรากฐานและได้รับอิทธิพลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับในวัยเด็ก ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud 1949 : 26-29) ได้เน้นความสำคัญของประสบการณ์ที่เด็กได้รับในวัยทารกว่ามีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลนั้นตลอดชีวิต

พัฒนาการของเด็กตามทฤษฎีของ อีริกสัน (Erickson 1950 : 220-222) กล่าวว่า วัยเด็กเป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ แพลก ๆ รอบ ๆ ตัว เด็กจะเริ่มเรียนรู้ว่าโลกที่ตนอาศัยอยู่นั้นเป็นอย่างไร เป็นสุขหรือเป็นโลกที่ไม่น่าอยู่ เป็นโลกที่มีแต่ความทุกข์ ถ้าเด็กได้เรียนรู้ว่าโลกที่ตนอยู่มีคุณค่า รื่นรมย์ เด็กจะโตเป็นผู้ใหญ่ที่มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในทางตรงข้าม ถ้าเด็กได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดี เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มองโลกในแง่ร้าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และได้เสนอไว้ว่าการที่เด็กจะได้เรียนรู้หรือมีประสบการณ์เป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับวิถีปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ที่ให้การเลี้ยงดู ถ้าบิดามารดาให้ความอบอุ่น ให้ความทะนุถนอม อุ้มชูให้ความรักความใกล้ชิด ตอบสนองความต้องการพื้นฐานได้เหมาะสมถูกต้องจะทำให้เด็กเกิดความคิดว่าโลกที่ตนอยู่นั้นน่ารื่นรมย์ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กได้รับการละเลยจะทำให้พัฒนาการเป็นไปไม่เหมาะสม ไม่มั่นใจตนเอง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น และเป็นเด็กที่ท้องฟังกายอื่นตลอดไป จากการศึกษาของ นิชม เกษจำรัส (2521 : 23) เขาเชื่อว่า เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นเพราะว่าได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่ดีมาแต่วัยทารก

และได้เห็นว่า บิคารมารกาเป็นบุคคลที่สำคัญในเรื่องนี้

ครอบครัวเป็นสถาบันเบื้องต้นของครอบครัว มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการหล่อหลอมวิถีทางดำเนินชีวิตของบุคคล แต่การที่สถาบันครอบครัวจะกระทำหน้าที่หรือบทบาทดังกล่าวได้มากน้อยแค่ไหน ย่อมขึ้นอยู่กับสมาชิกของครอบครัวว่าเป็นบุคคลที่สำคัญบุคคลหนึ่งของครอบครัว ครอบครัวใดที่มีบิดาที่ดี รัฐสํานักในหน้าที่มีความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถ ชัยชนะแข็งในการงาน ครอบครัวนั้นมักจะเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ สมาชิกแต่ละคนในครอบครัว จะยึดถือ เป็นพื้นฐานของความกลมเกลียวในครอบครัว ยังผลให้เกิดความอบอุ่นแก่กันเป็นรากฐานแห่งความมั่นคงดำรงอยู่ของสังคมโดยส่วนรวมต่อไป

ไคมียู เริ่มให้ความสนใจศึกษาบทบาทของบิดาคือครอบครัวเมื่อศตวรรษที่ 19 แลมป์ (Lamp 1976 : 1-2) กล่าวว่า ในขณะนั้นไคมีการพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้นักการศึกษา หันมาสนใจบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวว่าเป็นอย่างไร ซึ่งในประเทศไทยแต่เดิมบทบาทของบิดาได้รับความสนใจเฉพาะในครอบครัวที่มีบุตรแสดงพฤติกรรมผิดปกติเท่านั้น แต่ปัจจุบันไคมีการให้ความสนใจเรื่องนี้มากขึ้น จะเห็นได้จากการศึกษาเรื่อง พ่อในสังคมไทย โดยการสัมภาษณ์บิดา มารกาบุตร ถึงความสำคัญของบิดาคือครอบครัว ต่างให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า บิดาเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งของครอบครัวที่จะให้ความรักความอบอุ่นแก่สมาชิกทุกคนในครอบครัว (เจดียว นุรีภักดิ์ และคณะ 2526 : 66)

จากอดีตที่ผ่านมา ผู้เป็นบิดารับบทบาทของตนเองว่า เป็นผู้หาเงินมาจุนเจือครอบครัว เป็นผู้ปกป้องคุ้มครองอันตรายต่างๆ และตัดสินใจเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ของครอบครัวเท่านั้น (Lynn 1978 : 12-13) แต่ปัจจุบันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้ความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคมเปลี่ยนแปลงไป ในอดีตครอบครัวของ สังคมไทยส่วนใหญ่เป็นลักษณะครอบครัวขยาย คือ มีผู้ช่วยดูแลบุตรอยู่ในครอบครัวเดียว ผู้เป็นบิดา

จึงมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูบุตรช้อย ปัจจุบันครอบครัวมีแนวโน้มที่จะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น เพราะคู่สามีภรรยาจำเป็นต้องโยกย้ายไปประกอบอาชีพยังถิ่นอื่น บางครอบครัวผู้เป็นภรรยาจะต้องออกจากบ้านเพื่อประกอบอาชีพด้วยกัน จึงทำให้บิดาจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูบุตรมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งหน้าที่หรือบทบาทเดิมก็ยังไม่ได้อดลงด้วย

และจากปัจจุบันที่ความเจริญทางการศึกษาและเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างมาก ทำให้ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของเพศชาย และเพศหญิงเพิ่มขึ้น สังคมให้ความรู้กับประชาชนทางสื่อมวลชนทุกแขนงในเรื่องต่าง ๆ แต่การที่บุคคลจะรับรู้เรื่องต่าง ๆ ได้มากน้อยแค่ไหนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนั้น ที่จะมีอวัยวะรับสัมผัสใดที่แค่นั้น มีทัศนคติ ค่านิยม หรือ ความเชื่อถือในสิ่งนั้นอย่างไร และสังคมคาดหวังในตัวบุคคลนั้นเป็นอย่างไร รวมทั้งสิ่งเหล่านั้นมีประโยชน์แก่ตัวเองแค่ไหน (จำเนียร ช่วงโชติ 2525 : 8-6)

จากความสำคัญของทารกที่จะเติบโตไปเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศชาติ ความสำคัญของบุคคลที่จะให้การดูแลทารก ให้มีทัศนคติที่ดีต่อชีวิตต่อไปในอนาคต การรับรู้บทบาทของบิดาคือการเลี้ยงดูทารก ซึ่งจะต้องขึ้นกับสิ่งต่าง ๆ หลายอย่าง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่า ในขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้เป็นบิดามีการรับรู้บทบาทของตนเองมากน้อยแค่ไหน เป็นอย่างไร และจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ ในบิดาที่อยู่ในครอบครัว อายุ ระดับการศึกษา และลำดับที่การเกิดของบุตรต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามโนทัศน์ของบิดาคือการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์การเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของบิดาจำแนกตามลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษา อายุ และลำดับที่การเกิดของบุตร

ปัญหาของการวิจัย

บทบาทของนิกาคอการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเอง จำแนกตามลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษา อายุและลำดับที่การเกิดของบุตรมีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

ครอบครัวในสังคมไทยแต่เดิมมีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย ซึ่งในแต่ละครอบครัวจะประกอบด้วยบุคคลหลายคนอยู่รวมกัน เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย หรือป้า น้า อา เมื่อเข้าสู่สมัยบุตร ทุกคนในครอบครัวจะช่วยกันเลี้ยงดูเด็กซึ่งถือว่าเป็นสมาชิกใหม่ของครอบครัว โดยเฉพาะในครอบครัวที่บิดาหรือมารดา หรือทั้งบิดา มารดา จำเป็นต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน การเลี้ยงดูบุตรส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของญาติที่อยู่รวมกันในครอบครัว ผู้ที่เป็นนิกาคออาจจะมีบทบาทในการเลี้ยงดูบุตรของตนเองน้อยลง แต่ปัจจุบันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม ทำให้มีการย้ายถิ่นของประชากรเพื่อประกอบอาชีพมากขึ้น ลักษณะของครอบครัวไทยซึ่งมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าครอบครัวย่อมจะต้องเพิ่มเกี่ยวกับการดูแลบุตรมากกว่าเดิม และในขณะที่เดียวกันหน้าที่อื่น ๆ ของผู้นำครอบครัวที่ยังต้องรับผิดชอบอยู่

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า นิกาคอที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายมีบทบาทคอการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเองต่างกัน

การศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อจะพัฒนาบุคลิกภาพ อุดมนิสัย ความรู้ ทักษะ และค่านิยมให้กับผู้เรียน พฤติกรรม ต่าง ๆ ของมนุษย์ หรือลักษณะการแสดงออกของพฤติกรรมทุกอย่างของบุคคลที่เรียกว่าบุคลิกภาพนั้น ได้มาจากค่านิยมที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมหรือสังคม การศึกษาจึงทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ต่างกัน (ศิริพันธ์ เพชรทองคำ และคณะ 2523 : 51) และการศึกษาจะช่วยให้คนใ้รู้จักใช้ความคิด ตัดสินใจ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะแตกต่างกัน

ไปตามระดับของการศึกษา ผู้ที่มีความรู้มากกว่า จะมีโอกาสพัฒนาไ้มากกว่า ทั้งในด้านความคิด และการแสวงหาความรู้โดยจะใช้เวลาน้อยกว่าผู้ที่มีความรู้ น้อยกว่า (เกียรติวรรณ อนาคต 2525 : 111-112) สติปัญญาสามารถช่วยให้ คนปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี มีความสำเร็จในเวลาอันสั้น และสามารถที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ตลอดจนสามารถ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามเป้าหมายชีวิตที่ตนเองต้องการ ความคิดเห็นของบุคคล ที่มีการศึกษาระดับต่างกันจะต่างกันไปด้วย (Good 1956 : 97)

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานไว้ว่า บัณฑิตที่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จะมีบทบาทต่อการเลี้ยงดู หารกตามการรับรู้ของตนเองต่างกัน

ในแต่ละวัยของมนุษย์จะมีพัฒนาการที่แตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความคิดอ่านเป็นของตนเอง มีความรู้ สึกฐนแรงกล้าสิ่งต่าง ๆ ที่ตนประสบ มีการแปรปรวนทางอารมณ์มาก ยังใช้อารมณ์ ในการตัดสินใจ สามารถจะแก้ปัญหาได้แต่เหตุผลไม่ค่อยเหมาะสม การเปลี่ยนแปลง ทางด้านร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนเกิดความไม่มั่นใจ สังคมเริ่ม เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาบุคลิกภาพทำให้เกิดความว้าวุ่น ไม่แน่ใจในบทบาทของ ตนเอง แต่สิ่งเหล่านี้จะเริ่มมั่นคงขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ มีความพร้อมทางด้านร่างกาย มีพฤติกรรมที่เป็นแนวทางของตนเองที่แน่นอนขึ้น สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น มีความรับผิดชอบที่ขึ้นทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น โดยเฉพาะ ครอบครัวมีความสามารถเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (สุภา มาลากุล ณ อยุธยา : 42-51) ยิ่งในวัยที่สูงขึ้น มักเป็นวัยที่ได้รับความสำเร็จของชีวิต มีความสุขต่อชีวิต มีปรัชญาชีวิตเป็นของตนเอง มีความสุขุม ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาค้าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ มีความตั้งใจ จริง ค่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งในวัยที่ต่างกันนี้ จะมีทัศนคติความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ต่างกันไป

จากแนวคิดดังกล่าว จึงตั้งสมมติฐานว่า บัณฑิตที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และสูง กว่า 30 ปี จะมีบทบาทต่อการเลี้ยงดูหารกตามการรับรู้ของตนเองต่างกัน

บุตรเป็นส่วนในการเพิ่มสถานภาพของบิกามารคาให้สมบูรณ์ มีความมั่นคงในชีวิตแต่งงาน ซึ่งเมื่อมีบุตรแล้ว บิกามารคาจะต้องช่วยกันเลี้ยงดูให้บุตรนั้นเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่ดีของสังคมต่อไป จำนวนของบุตรที่มีในแต่ละครอบครัว หรือลำดับที่การเกิดของบุตรอาจมีผลต่อการเลี้ยงดูของบุตรเป็นบิกามารคาได้ บุตรคนแรกของบิกามารคาจะได้รับความรัก ความสนใจจากบิกามารคาและญาติมาก ได้รับความรักของมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ (Adler 1939 : 229-241) เมื่อมีบุตรคนแรก บิกามารคาจะมีความตื่นเต้น และจะมีความเครียดและวิตกกังวลหวาดกลัวในการเตรียมตัวที่จะเป็นบิดาและมารดา รวมทั้งหวาดกลัวต่อการเลี้ยงดูด้วยสำหรับบุตรคนต่อ ๆ ไป บิกามารคาอาจไม่ตั้งใจหรือตื่นเต้นเท่าบุตรคนแรก แต่จะมีความวิตกกังวลน้อยลง เนื่องจากได้ประสบการณ์จากบุตรแรกมาแล้ว ทำให้มีความเข้าใจและเชื่อมั่นมากขึ้น (Ferber and other 1969 : 3) ส่วนการเลี้ยงดูการเอาใจใส่จากบิกามารคาในบุตรคนโตนั้นจะมีมากกว่าบุตรคนต่อ ๆ ไป รวมทั้งความคาดหวังต่าง ๆ ที่มีต่อบุตรด้วย (Lewis and Kreitberge 1979 : 617-625)

จากแนวคิดดังกล่าว จึงตั้งสมมติฐานว่า บิดาที่มีบุตรคนแรกและคนหลัง มีบทบาทต่อการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของคนเองต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาในขอบเขตดังนี้

1. การรับรู้บทบาทต่อการเลี้ยงดูทารกของบิดาที่นำบุตรอายุ 2 เดือน ถึง 1 ปี มาตรวจสุขภาพที่คลินิกสุขภาพเด็กดี ของศูนย์บริการสาธารณสุขที่ศูนย์ยากของสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน-30 สิงหาคม พ.ศ. 2526
2. การรับรู้บทบาทของบิดาต่อการเลี้ยงดูทารกเฉพาะใน 5 ด้าน คือ
 - ด้านการเป็นผู้ให้สิ่งของเครื่องใช้และของเล่น
 - ด้านการให้เวลาเป็นเพื่อนเล่นและส่งเสริมการเล่นของบุตร
 - ด้านการดูแลขณะปกติและเจ็บป่วย
 - ด้านให้การปกป้องคุ้มครองอันตรายต่าง ๆ
 - และด้านที่เป็นสื่อกลางของครอบครัวและสังคม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การรับรู้ หมายถึง การเข้าใจและยอมรับบทบาทหน้าที่การเป็นบิดาของทารกใน 5 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้ให้สิ่งของเครื่องใช้และของเล่น ด้านให้เวลาการเป็นเพื่อนเล่นและส่งเสริมการเล่นของบุตร ด้านให้การดูแลขณะปกติและเจ็บป่วย ด้านให้การปกป้องคุ้มครองจากอันตรายต่าง ๆ และด้านเป็นสื่อกลางของครอบครัวและสังคม

การเป็นผู้ให้สิ่งของเครื่องใช้และของเล่น หมายถึง บทบาทและหน้าที่ของบิดาในการหารายได้เพิ่มเก็บเงินสำรองค่าใช้จ่าย ตลอดจนการจัดหาและบำรุงรักษาของใช้ที่จำเป็น และของเล่นสำหรับบุตร

การให้เวลาการเป็นเพื่อนเล่นและส่งเสริมการเล่นของบุตร หมายถึง การลดเข้าสังคมบ้าง เติมใจพอใจที่จะเล่นกับบุตร ให้ความสนใจทุกคืบให้กำลังใจเมื่อบุตรเล่นได้เหมาะสมกับวัยและสภาพของร่างกาย รวมทั้งส่งเสริมให้บุตรได้เล่นของเล่นตามความสนใจของเขาเองไม่บังคับ

ให้การดูแลขณะปกติและเจ็บป่วย หมายถึง การหาความรู้ในการเลี้ยงดูทั้งในขณะปกติและป่วยเช่นการอุ้มบุตรอย่างถูกวิธี การป้อนยา การเช็ดตัว จัดหาสถานที่เฉพาะให้บุตร ช่วยดูแลขณะภรรยาไมอยู่หรือขณะภรรยาป่วย สังเกตอาการแสดงของบุตรว่าเด็กต้องการอะไร รวมทั้งการรับประทานอาหารและการนอนของบุตร

การให้การปกป้องคุ้มครองจากอันตรายต่าง ๆ หมายถึง การดูแลป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่จะเป็นภัยต่อบุตรทั้งภายในบ้านและนอกบ้านโดยการสนับสนุนหรือพามุตรไปรับภูมิคุ้มกันโรค ไม่พามุตรไปในที่ชุมชนแออัด ทำความสะอาดบ้าน ระวังกระวังเก็บของที่คาดหวาดจะเป็นอันตรายต่อบุตร รวมทั้งดูแลซ่อมแซมให้เรียบร้อยและหาความรู้วิธีการดูแลบุตรขณะเจ็บป่วยด้วย

เป็นสื่อกลางของครอบครัวและสังคม หมายถึง ชื่นชมยินดีเมื่อรู่ว่าจะมีบุตร ไม่รำคาญที่บุตรจะรบกวน ให้ความสนใจบุตรอย่างสม่ำเสมอ รวมวางแผน

ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการดูแลบุตรกับสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่น
 ปรึษาอารมณ์ให้ราบเรียบ ขณะมีสัมพันธภาพกับบุตร รวมทั้งการสนับสนุนให้ภรรยา
 ได้เลี้ยงบุตรด้วยนมตนเอง

ลำดับที่การเกิดของบุตร หมายถึง ลำดับที่การเกิดของบุตรคนปัจจุบันที่มิดา
 นำมาตรวจสอบสุขภาพเด็กที่ จำแนกเป็น บุตรคนแรก ซึ่งหมายถึง เป็นบุตรคนเดียวของ
 มิดา และบุตรคนหลัง ซึ่งหมายถึง ไม่ได้เป็นบุตรคนเดียวของมิดา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ใช้เป็นแนวทางการให้บริการพยาบาลโดยมุ่งให้มิดามีส่วนร่วมในการ
 เลี้ยงบุตร
2. เป็นแนวทางในการศึกษาบทบาทของสมาชิกอื่นในครอบครัวต่อไป